

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

11. september 2012

Sagsnr.:
SKJ 8024456

Jurist:
Søren Kjær Jensen
skj@elmer-adv.dk

Sekretær:
Helene Frandsen
3367 6758
hf@elmer-adv.dk

Erstatning til voldsofre - Erstatningsnævnet og eventuelt behov for regelændringer

Indledende bemærkninger

I lyset af den igangværende debat om Erstatningsnævnets praksis, navnlig vedrørende udbetaling af forsørgertabserstatning i anledning af drab, finder vi det nærliggende at gøre Folketingets Retsudvalg opmærksom på, at der efter vores opfattelse allerede med de eksisterende regler er ganske gode muligheder for i sådanne tilfælde at udbetale erstatning fra Erstatningsnævnet. Hvis det imidlertid af en eller anden grund skulle være Nævnets opfattelse (hvad det åbenbart er), at dette ikke skulle være muligt, tillader vi os ligeledes at fremkomme med enkle forslag til regelændringer/præcisering af ændringer.

Vi vedlægger en sagsfremstilling i en sag, der netop er afsluttet med afgørelse fra Erstatningsnævnets side den 4. september d.å.; men vel og mærke efter at der blev afsagt dom – med præcis det samme beløb – i maj måned 2011. Afslutning er først sket efter, at vi som advokat for den afdødes ægtefælle både før og efter dommens afsigelse utallige gange har anmodet om betaling, herunder á conto betaling, ligesom vi efter dommens afsigelse – i maj 2011 – gentagne gange har rykket Nævnet for udbetaling af det opgjorte erstatningskrav.

Den afdøde socialrådgivers ægtefælle er indforstået med, at sagen anvendes til brug for præcisering af praksis eller om nødvendigt ændring af reglerne.

Peter Breum (H)
Søren Kjær Jensen (H)
Jacob Goldschmidt (H)
Karsten Høj (H)
Gert Willerslev (H)
Jesper Rossau Jensen (H)
Joachim Faber-Rod (L)
Julie Krag-Juel-Vind-Frijs (L)
Birgitte Filttenborg
Filip Augustin Hansen
Asger Segel (adv.fm.)
Nikolaj Nielsen (adv.fm.)
Kira Kolby Christensen (adv.fm.)
Louise Gefke Nielsen (adv.fm.)
Gry Krarup Kristiansson (adv.fm.)
Anne Signora Toft (adv.fm.)
Mie Andersen (adv.fm.)

ELMER & PARTNERE
ST. KONGENSGADE 23
BAGHUSET
1264 KØBENHAVN K
TELEFON 33 67 67 67
TELEFAX 33 67 67 50

WWW.ELMER-ADV.DK

ADVOKATAKTIESELSKAB
CVR.NR. 26 09 55 65
KLIENTKONTO: 3001-4310808989

Erstatningsnævnets formand (landsdommer Michael Lerche) har udtalt: **"Jeg vil meget gerne se politikerne lave praktiske regler for en á conto løsning, der er rimelig for skatteyderne og ofrene og det system, der skal administrere ordningen"**.

Til det skal vi bemærke følgende:

Vi kan ikke rigtigt se det store behov for at tage det store hensyn til **"det system, der skal administrere ordningen"**. Det må være ofrene, der skal være i centrum. I den sammenhæng er det helt centralt at fremhæve, at á conto betalinger i vidt omfang vil være helt udgiftsneutrale i forhold til skatteyderne set i forhold til i dag. De nugældende regler giver allerede mulighed for hurtig udbetaling til ofret.

I. Reglerne er gode nok

Nævnet vil nemlig kunne udbetale den erstatning, vedkommende med sikkerhed skal have; selvom pågældende måske vil få dette dækket af 1) arbejdsskadesforsikringen eller 2) en ansvarlig skadevolder. Dermed koster det ikke skatteyderne mere end nu. Forskellen er alene, at Staten lægger pengene ud. Enten får Staten pengene igen - fordi det viser sig, at enten arbejdsskadesforsikringen eller skadevolder/forsikringsselskabet skal dække; eller også dækker de ikke – og så vil Staten jo alligevel skulle betale.

Ad 1). I forhold til arbejdsskader hedder det udtrykkeligt i Arbejdsskadesikringsloven § 29, stk. 2:

"Den erstatningsansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab har krav på at få godtgjort erstatning og godtgørelse fra arbejdsskadesforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, når der er udbetalt erstatning eller godtgørelse som følge af arbejdsskaden til tilskadedkomne eller dennes efterladte".

I bemærkningerne til 2003-loven hedder det til § 29 (sammenholdt med § 77), at det

"... ikke forhindrer den ansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab i at udbetale erstatning m.v. efter Erstatningsansvarsloven m.v. inden erstatning m.v. efter Arbejdsskadesikringsloven er opgjort".

Ad 2). Offererstatningslovens § 17 lyder:

"Staten indtræder, i det omfang der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolder".

Det gælder også i forhold til skadevolders forsikringsselskab, jf. Forsikringsaftaleloven § 95.

Skulle der være nogen tvivl om, hvorvidt sådan erstatningsudbetaling fra Nævnets side efterfølgende skulle kunne kræves tilbage fra henholdsvis arbejdsskadeforsikringen (1) eller skadevolders ansvarsforsikring (2), burde det for længst have været afprøvet af Nævnet.

II. Det tager uanset reglerne uforståeligt lang tid

Som det bl.a. fremgår af beskrivelsen af den tragiske sag, som vi har vedlagt, har der siden oktober måned 2011 ikke været noget som helst, der kan begrunde, at erstatningen ikke bare blev udbetalt. Erstatningen var opgjort og dokumenteret forud for straffesagen i maj 2011, og Retten har allerede godkendt den. Når man samtidig kan se, at Erstatningsnævnet gentagne gange har været i stand til efter få dage at sende et brev med et afslag på at behandle sagen, afvise erstatning m.m., er det uforståeligt, at det samme nævn ikke før efter 10-11 måneder var i stand til at træffe en simpel afgørelse om udbetaling af det betydelige erstatningsbeløb. En sådan sagsbehandlingstid i den for ofret værst tænkelige sag om erstatning for et drab er helt uacceptabel. Her til kommer, at det koster skatteyderne penge.

III. Den nuværende sagsbehandling i Erstatningsnævnet koster skatteyderne penge

Som det fremgår af det, som vi har skrevet ovenfor, sparer Staten ingen penge ved at afvente afgørelse i arbejdsskadesagen, eller om gerningsmandens ansvarsforsikring helt undtagelsesvis dækker skaden. Tværtimod betyder den meget langvarige sagsbehandling, at Staten kommer til at udbetale ganske store rentebeløb.

I sagen, der vedlægges, skal der betales renter af 1.263.735 kr. Et års rente udgør 95.000 kr. Staten kommer nemlig til at betale morarente, og den udgør i øjeblikket 7,45 %. Der er ingen, der i dagens Danmark kan forrente penge med en så høj rente, så derfor mister Staten penge for hver dag, der går. Hertil kommer, at jo længere sagsbehandlingstid, jo større administrationsomkostninger (løn, husleje m.m.) løber der på i Erstatningsnævnet, og i de alvorlige sager påføres også større udgifter til advokatbistand. Men den, der betaler den højeste pris, er selvsagt den, der venter i halve og hele år på at få sin erstatning.

IV. Forslag til ændringer

1. Hvis Erstatningsnævnet ikke mener, at de nugældende regler giver mulighed for at udbetale erstatning tidligere, end det sker i dag, må reglerne præciseres, så Erstatningsnævnet kan tilkende erstatning, så snart de grundlæggende betingelser er opfyldt (at der er tale om straffelovsovertrædelse) og kravet er dokumenteret. Det skal ske uafhængigt af – og dermed uden at vente på – om der er krav på erstatning efter Arbejdsskadesikringsloven og fra skadevolder/dennes ansvarsforsikring, idet Staten blot indtræder (overtager) disse krav og bagefter kan opnå dækning, hvis der er krav på det.

2. Der skal også i oplagte sager kunne udbetales et forskud på erstatning, selvom straffesagen ikke er afsluttet.
3. Særligt i de alvorlige sager skal den almindelige sagsbehandling forkortes i betydelig grad; eventuelt således at der indsættes frister for, hvor lang tid det må tage.

Det er efter vores opfattelse helt ukomplicerede præciseringer af de gældende regler, der vil være omkostningsneutrale for Staten, men som vil forbedre ofres adgang til hurtig erstatningsudbetaling markant.

Vi foreslår derfor følgende ændring/præcisering af Lovens § 7:

Efter nugældende:

"Erstatning ydes ikke i det omfang, skaden godtgøres af skadevolderen eller dækkes af forsikringsydelser eller andre ydelser, der har karakter af virkelig skadeserstatning", tilføjes som stk. 2:

"Nævnet kan dog forinden de i stk. 1 nævnte erstatningsmuligheder er afklarede tilkende skadelidte erstatning, når betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Staten indtræder i skadelidtes krav mod skadevolderen og dennes forsikringsselskab, jf. Forsikringsaftalelovens § 95, ligesom Staten kan indtræde i et eventuelt krav efter Arbejdsskadesikringsloven, jf. Arbejdsskadesikringslovens § 29".

V. Andre problemer

Det er endvidere vores opfattelse, at der er en lang række øvrige problemer i relation til Erstatningsnævnets praksis, navnlig vedrørende dækning af skader som ansatte udsættes for som led i deres arbejde, men som efter Nævnets praksis ikke fuldt ud omfattes af voldsbegrebet i Straffelovens forstand.

Det er vores opfattelse, at der ved revision af Loven tillige bør medinddrages eksempler herpå.

Med venlig hilsen

Søren Kjær Jensen / Karsten Høj

Advokat Søren Kjær Jensen
St. Kongensgade 23, Baghuset
1264 København K
Telefon 3367 6767
Telefax 3367 6750

11. september 2012
SKJ 8024456/hf

SAGSFREMSTILLING:

Socialrådgiver B bliver dræbt 27. januar 2010.

Vi indhenter oplysninger med henblik på beregning af forsørgertabserstatning og skriver til Politiet 2. marts 2010 (**bilag 1**), hvori vi beder om oplysning om forsvarer; berømmelse og meddeler, at vi ved Voldsoffernævnet normalt gerne vil have, at erstatningsopgørelse fremsendes fra Politiets side, og derfor gerne hører, "**hvorledes man fra politiets side ønsker, at dette mest hensigtsmæssigt foranlediges**".

27. maj 2010 fremsender vi til Politiet, jf. **bilag 2**, foreløbig erstatningsopgørelse; gør opmærksom på at sagen verserer i Arbejdsskadestyrelsen, og en præcis opgørelse derfor først kan udarbejdes efter Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, men "**opfordrer til, at der foretages acontoudbetaling i sagen**" og går ud fra, at Politiet "**oversender den foreløbige erstatningsopgørelse til anklagedes forsvarsadvokat med henblik på at rejse krav i straffesagen**".

28. juni 2010, jf. **bilag 3**, rykker vi Politiet, der svarer pr. mail 5. juli 2010, **bilag 4**, at opgørelsen er oversendt til sigtedes forsvarer, og at sagen endnu ikke er berammet.

13. juli 2010, **bilag 5**, rykker vi Politiet for at få bekræftet, at den "**fremsendte erstatningsopgørelse er anmeldt til Erstatningsnævnet**". Samme dag skriver vi til Erstatningsnævnet, **bilag 6**, med kopi af brevet til Politiet (bilag 5) og kopi af erstatningsopgørelsen (**bilag 7**).

Vi skriver til Nævnet blandt andet: "**Idet der uomtvisteligt er tale om et stort forsørgertabserstatningskrav, skal jeg dog allerede nu opfordre Erstatningsnævnet til at udbetale en ácontoerstatning for forsørgertab ...**". Det bemærkes, at kravet i erstatningsopgørelsen udgør ca. kr. 1.400.000. (inklusive et overgangsbeløb som senere betales af arbejdsskadesikringen)

Nævnet svarer 29. juli 2010, **bilag 8**, at man ikke vil behandle sagen og returnerer ansøgningen, for "**sagen ses ikke at være afsluttet, ...**". Man henviser til § 6, stk. 2 i Bekendtgørelsen, der omtaler, at sagen først kan fremsendes ved sagens afslutning hos Politiet, men "**kan dog fremsendes, forinden den er færdigbehandlet ... såfremt forholdene taler for det**", men anfører dernæst, at "**Nævnet har ikke fundet, at forholdene taler for at behandle sagen, herunder stillingtagen til eventuel ácontoudbetaling ...**", og henviser til Lovens § 7, stk. 1, hvorefter "**Nævnet ikke kan betale erstatning i det omfang, kravet kan erstattes af en forsikring ...**", og at sagen endvidere behandles i Arbejdsskadestyrelsen.

23. juli 2010, **bilag 9**, anerkender Arbejdsskadestyrelsen sagen som værende en arbejdsskade og udbetaler et overgangsbetøb på kr. 141.500.

24. september 2010, **bilag 10**, anerkender Arbejdsskadestyrelsen tillige efterladtes krav til særlig godtgørelse med kr. 100.000 og træffer samtidig afgørelse, **bilag 11**, om, at Karsten Nybo ikke har ret til erstatning for tab af forsørger efter Arbejdsskadesikringsloven, fordi han har en større lønindtægt end hustruens; i højere grad bidrog til forsørgelsen og ikke har forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn. Dette skyldes de særlige regler i Arbejdsskadesikringsloven, som er væsensforskellige fra forsørgertabserstatningskravet efter Erstatningsansvarsloven.

12. oktober 2010, **bilag 12**, fremsender vi med overskriften "HASTER" Arbejdsskadestyrelsens afgørelse til Erstatningsnævnet, og gør opmærksom på at vi ikke ser behov for at anke Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, men at ankefristen i givet fald er 22. oktober 2010.

Nævnet svarer 15. oktober 2010, **bilag 13**, at man fortsat ikke agter at behandle sagen – da straffesagen ikke er afsluttet – da sagen skal indsendes af Politiet.

Brevet til Erstatningsnævnet af 12. oktober 2010 (bilag 12) er tillige fremsendt til forsvareren ved brev af 12. oktober 2010, **bilag 14**, og også forsvareren er oplyst om, at vi ikke ser grund til, at sagen skal indbringes for Ankestyrelsen, og at ægtefællen derved vil få yderligere udgifter til advokat i den forbindelse.

Straffesagen berammes i marts måned 2011 til foretagelse i maj 2011. Vi sender erstatningsopgørelse til Statsadvokaten og forsvareren 15. marts 2011, **bilag 15**.

Ankestyrelsen afgør 15. april 2011, **bilag 16**, at ægtefællen ikke er berettiget til forsørgertabserstatning, og tiltræder dermed Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Straffesagen behandles i maj 2011, og herunder også erstatningskravet. **REVIDERET OPGØRELSE FRESENDES I APRIL – 1.263.735 kr.** Retten i Holstebro, afsiger dom 9. maj 2011, **bilag 17**. Den tiltalte vurderes at have været "utilregnelig på grund af sindssygdom eller en tilstand, der må sidestilles med sindssygdom" og straffes derfor ikke, men anbringes på sikringsafdelingen, Nykøbing Sjælland. **Erstatningskravet tages til følge med betaling af kr. 1.263.735** (overgangsbetøbet på 141.000 kr er jo tidligere betalt efter afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen).

Dommen fremsendes herefter til Erstatningsnævnet 17. maj 2011, **bilag 18**, hvor vi anmoder om udbetaling af det nu ved dom tilkendte forsørgertabserstatningsbetøb og oplyser, at vi vil holde Nævnet orienteret, "såfremt sagen ankes af tiltalte".

Nævnet afviser 19. maj 2011, **bilag 19**, at behandle sagen (fremfor at afvente ankefristens udløb??), og beder endnu engang om at ansøgning skal indsendes til Nævnet "via politiet – når sagen er endeligt afgjort ved retten, ..." og henviser til Nævnets tidligere breve til os herom.

Vi skriver 28. juli 2011, **bilag 20**, til Politiet og sender kopi til Nævnet samme dato, **bilag 21**. Efter nogle måneder modtager vi brev fra Nævnet, 6. oktober 2011, **bilag 22**, hvor man på ny afviser og henviser os til "**at søge erstatning og godtgørelse dækket hos skadevolderens forsikringsselskab**".

Vi svarer herpå 19. oktober 2011, **bilag 23**, bilagt brev fra forsvarsadvokaten, hvoraf fremgår, at "**den tiltalte ikke havde nogen forsikringer**".

Vi har så rykket 2. december 2011, **bilag 24**. I begyndelsen af januar 2012 rykker vi Nævnet telefonisk, og får oplyst at der forventes afgørelse sidst i januar 2012. Nævnet skriver herefter 14. marts 2012, **bilag 25**, at man vedrørende en lille del af erstatningsberegningen - nemlig spørgsmålet om udvalgshonorarer - ønsker yderligere dokumentation.

Vi svarer 29. marts 2012, **bilag 26**, og har derefter rykket 27. juni 2012, **bilag 27**. Vi gør i dette brev opmærksom på, at der nu er gået mere end et år siden, det ved dommen blev fastslået, at Karsten Nybo var berettiget til forsørgertabserstatning, og at størrelsen endvidere blev "**procederet under hovedforhandlingen**".

Da vi stadig ikke havde hørt fra Nævnet, rykkede vi 3. september 2012, **bilag 28**, og modtog 6. september meddelelse om, at det søgte beløb (domsbeløbet svarende til vores opgørelse) ville blive betalt, **bilag 29**, MEN med renter fra 21.11 2011 og ikke – som krævet og fastslået ved dommen – fra 16. april 2011.

Vi skriver og udbeder os en forklaring herpå 7. september **bilag 30**.

København, den 11. september 2012

Søren Kjær Jensen